

nt

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 33 13. avgusta 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
 Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
 Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Nad tisoč gledalcev
na kulturni prireditvi
v Dobrli vasi!
stran 4

Slovo od
Mirka Kumra-Črčaja
stran 5

Koroški skavti so
taborili
stran 8

Ob gospodarskih restrikcijah:

KEL zahteva pogajanja za posebno gospodarsko pogodbo z Jugoslavijo

Vedno več gospodarstvenikov iz južne Koroške se obrača na Koroško enotno listo. Gospodarstveniki zahtevajo od KEL da intervenira pri ministru za trgovino in gospodarstvo Staribacherju zaradi gospodarskih pogajanj z Jugoslavijo. Gospodarski pogovori med Jugoslavijo in Avstrijo so vse prej kot obetajoči. Zato je KEL naslovila na ministra Staribacherja posebno pismo, ki jo je poslala tudi zveznemu kanclerju ter deželnim glavarjem Štajerske, Gradišćanske in Koroške.

»Zaradi svetovne in notranjeavstrijske gospodarske situacije mora vsak, ki nosi politično odgovornost na katerikoli položaju, posvečati posebno pozornost in skrb gospodarskemu razvoju naše dežele,« piše Koroška enotna lista. Koroška enotna lista, ki zajema svoje volilce v južnokoroškem področju že leta zahteva, da se prav za to področje, ki je gospodarsko najbolj ogroženo, izdela poseben gospodarski program.

»Na žalost na Koroškem pri strankah naletimo na gluha ušesa, njim je pač velikokrat politika popuščanja pred nemškonalnialnimi skupinami važnejša, kot pa odgovorna in pametna gospodarska politika. Ravno nemškonalne

skupine pa že leta preprečujejo razširitev in poglobljanje gospodarskega sodelovanja z našimi sosedi, posebno z Italijo in Jugoslavijo. Dovolj zgovorno je, da Koroška vidno zaostaja v gospodarskem sodelovanju s Slovenijo za ostalimi zveznimi deželami, čeprav leži geografsko bližje.«

Zato predlaga KEL, da se mini-

ster Staribacher zavzema za takojšnje nadaljevanje gospodarskih pogovorov, ki so se po mnenju KEL začeli sicer ugodno, vendar so očitno zašli v slepo ulico. Ob enem predlaga, da se v taka pogajanja vključi tudi provinco Benečijo-Julijsko krajino. Slovenska narodna skupnost naj bi po predlogu KEL pri tem lahko resnično izpolnjevala vlogo mostu, o katerih se dosedaj samo rado govori. »Ravno gospodarska pogodba z Jugoslavijo bi lahko omilila gospodarske restrikcije in pospešila obojestransko izmenjavo blaga ter dobrososedsko sodelovanje,« zaključuje svoje pismo Koroška enotna lista.

Predsednik italijanske vlade Spadolini v Gorici:

»Vedno izpolnim, kar obljubim«

V govoru v Gorici ob 65-letnici prihoda italijanskih čet je predsednik rimske vlade Giovanni Spadolini javno povedal, da bo italijanska vlada skušala rešiti vprašanje slovenske narodne skupnosti v Italiji. Rimska vlada se zaveda, kot je dejal Spadolini, da goriško gospodarstvo ni najbolj razvito. S tem v zvezi se je predsednik vlade dotaknil tudi vprašanja odnosa med Italijo in Jugoslavijo. »Osimske sporazume je treba v celoti izvajati, rimska vlada bo te sporazume izvajala soglasno s potrebami za razvoj gospodarstva obmejnih krajev.«

Na vprašanje nekega novinarja, kako vidi položaj slovenske narodne skupnosti, ki živi v deželi Furlaniji-Juljski krajini, je predsednik vlade odgovoril, da je ob obisku Gorice lahko zbral še nadalj-

nje pomembne informacije o slovenski manjšini. Nadalje je dejal, da bo vlada predložila parlamentu konkretne predloge za urejevanje te snovi na pravičen način. »Seveda pa je treba upoštevati interese vseh strani,« je posebno poudaril Spadolini.

»Vedno skušam izpolniti, kar obljubim? V poslanski zbornici sem sprejel obvezo, skušal se bom držati kratkih rokov,« je zaključno dejal predsednik vlade.

Kako je s temi obljubami, vemo tudi mi, koroški Slovenci. »Gospodje« obljublajo tudi nam vse mogoče stvari, naposled pa se le izkaže, da je v državi oz. deželi preveč »drugih perečih vprašanj«, tako da za manjšinska vprašanja ni časa...

Kdo je volilno upravičen pri volitvah v Kmetijsko zbornico?

Pri občnem zboru Kmetijske zbornice, dne 15. novembra 1981, so volilno upravičene sledeče fizične osebe ne glede na držaljanstvo, ki so dopolnile pred 1. januarjem 1981 svoje 19. življenjsko leto in od volilne pravice za volitve v koroški deželni zbor niso izključene:

- lastniki(ce) poljedelskih in gozdarskih kmetij na Koroškem, če znaša velikost posamezne poljedelske in gozdarske površine vsaj en hektar;
- lastniki(ce) zemljišč na Koroškem, ki se uporabljajo trajno poljedelsko in gozdarsko in za katera se plačujejo za kmetijstvo predvidene dajatve, če znaša velikost posameznega zemljišča vsaj en hektar in če kmetuje lastnik(ca) na lasten račun;
- najemniki (užitkarji) po a) navedenih poljedelskih in gozdarskih kmetij in pod b) navedenih zemljišč, če kmetujejo poljedelsko in gozdarsko na svoj račun in če presega velikost kmetije oz. zemljišč dva hektarja;
- osebe, ki na Koroškem glavno poklicno, samostojno in na svoj račun pridobivajo svoj dohodek iz poljedelske in gozdarske dejavnosti, ne da bi bili že upoštevani pod a), b) ali c), kot npr. čelbarji, perutinarji;
- soproge(i) pod a) navedenih oseb;
- vodilni nameščenci, ki so upravičeni nek poljedelski in gozdarski obrat na Koroškem samostojno voditi in zastopati na zunaj.

Med 9. in 18. oktobrom 1981 je rok za vpogled v sezname volilnih upravičencev pri volitvah v Kmetijsko zbornico na posameznih občinah. V tem tednu se lahko vsak prepriča, če je kot volilni upravičenec upoštevan. Do 18. oktobra je možno vložiti ugovor proti volilni upravičenosti oz. upravičenosti pri volitvah v Kmetijsko zbornico.

Rainerjev proces:

Državni tožilec vložil veto proti oprostilni sodbi

Kot je poročal naš list, so tudi na Dunaju porotniki izrekli v procesu proti otrokoma bivšega nacističnega gauleiterja Rainerja oprostilno sodbo. Sedaj je državni tožilec vložil proti oprostilni sodbi, kar pomeni, da se bo proces nadaljeval pri Vrhovnem sodišču. Kot smo poročali, sta Erika Hanneschläger in Friedrich Rainer delila leta-ke z nacistično vsebino, v njih sta

celo trdila, da so nacistična koncentracijska taborišča »izmišljotina svetovnega židovstva«. Čeprav sta bila oba tako v prvem, kot tudi drugem procesu deležna posebne dobrohotnosti porotnikov in tako dosegla v Celovcu in na Dunaju oprostilno sodbo, morata po pisanju nekega koroškega lista plačati dosedaj za sodniške stroške 320.000.— šilingov. Baje je stroške poravnal neznan »dobrotnik«.

Slovenski umetnik nagrajen

Hanzi Artač, leta 1951 na Obirskem rojeni mladi slovenski komponist, je dobil od koroške deželne vlade nagrado. Deželni glavar je Artaču odobril delovno štipendijo za glasbo za leto 1981.

Hanziju Artaču ob tem uspehu iskreno čestitamo in mu želimo uspešno delo.

Srečanje na Višarjah

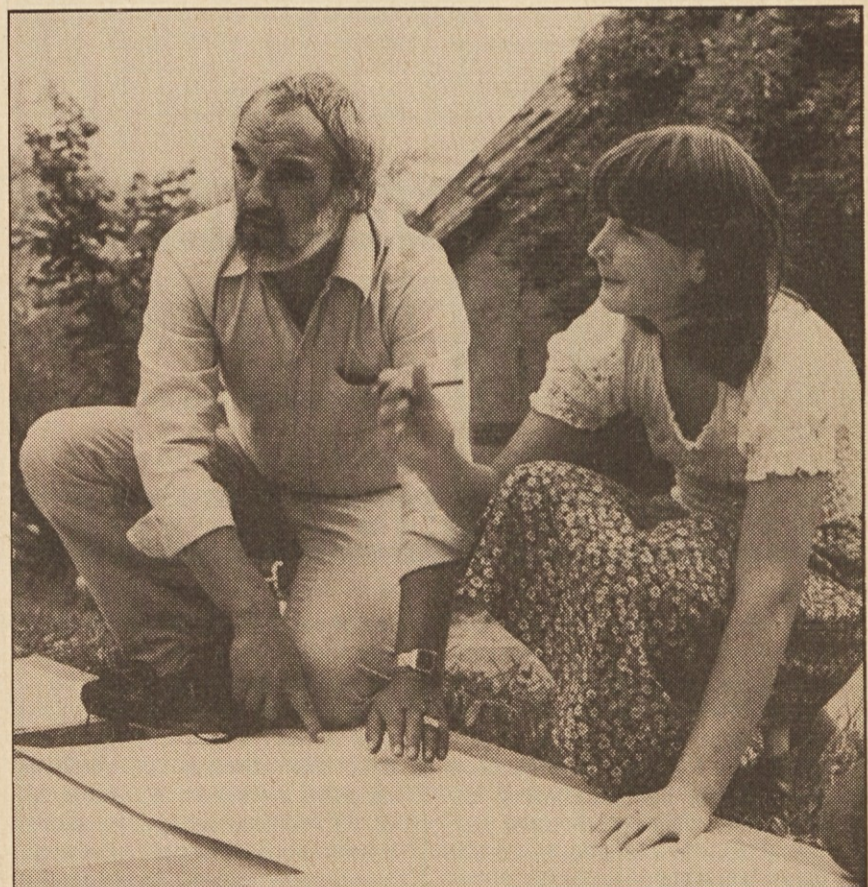
Pod naslovom »Incontro fraterno — Bratsko srečanje — Brüderliche Begegnung« bo v nedeljo, 23. avgusta, na Sv. Višarjah 2. srečanje romarjev iz Slovenije, Koroške in Italije.

Po lanskem uspehu tega srečanja, ki se ga je udeležilo nad 100 romarjev, so se odločili, da letos

ponovijo svečanost na priljubljeni romarski poti.

Srečanje bosta letos vodila videmski in ljubljanski nadškof Alfredo Batisti in Alojzij Šuštar.

Posebna odlika srečanja romarjev treh dežel je tudi enakopravnost treh jezikov, kar še posebej odlikuje romarsko božjo pot na Višarjah.

Tudi letos je prirejal mladinski center na Rebrci od 3. do 8. avgusta 1981 »Teden mladih umetnikov«. Zbralo se je nad štirideset otrok iz vseh predelov južne Koroške. Poleg drugih mentorjev je z otroki tudi delal akademski slikar Valentin Oman. Mentorji hočejo zbuditi v otrokih veselje do risanja. Poleg

tega je to tudi teden srečanja in otroci se navadijo življenja v družbi.

Na programu pa ni bilo le risanje, marveč tudi igre. Otroci so se torej tudi krasno sprostiti, drugo leto pa se hočejo na vsak način zopet udeležiti »Teda mladih umetnikov«. Obširno poročamo na strani 3.

MIHA ZABLATNIK, MAKS ZDOVC:

16. del

Kmet v stiski

Doklada gorskim kmetom — direktna »investicija« v mlečno produkcijo

V Avstriji producirajo letno 170.000 ton odvišnega mleka (Überschußmilch). Za predelavo (prodaja v inozemstvu — Absatz im Ausland) in za prispevek pri prodaji (Absatzbeitrag) tega odvišnega mleka plačajo kmetje 580 milijonov šilingov podpore.

Stroški za proizvodnjo tega mleka znašajo 425 milijonov šilingov. Za nadaljno predelavo in prodajo (nesmiselno producirana) mleka investirajo kmetje skupno 1005 milijonov šilingov. Temu nasproti se zrcali 680 milijonov, ki jih zasluži mlekarna pri prodaji mleka. Iz tega je razvidno, da znašajo stroški za prodajo odvišnega mleka 325 milijonov več, kot je mleko vredno.

Kmetje dobijo za svoje producirano mleko le 40% končne cene mleka. Kaj pa je z ostalimi 60%? — Ta del požrejo nepotrebno drage in nepotrebno velike organizacije avstrijskega mlečnega trga. Zaradi dolgih razdalj se mleko lahko skisa. Da se ta naravni postopek kisanja prepreči, je potrebno uničiti vse v mleku zastopane bakterije, vključno tiste, ki so potrebne za prebavo — to pa je že poseg v naravni proces.

Mleko se v ta namen homogenizira, kar pomeni uničenje maščobne strukture mleka. Ko-Koga briga, da razpršeni maščobni delci v homogeniziranem mleku takoj pridejo v kri ter lahko povzročajo poškodbe v možganih! Poleg tega je pastereziranje in homogeniziranje

zaradi velike porabe energije povezano z visokimi stroški.

Gorski in mali kmetje, ki so najmanj krivi za to odvišno produkcijo, »vzdržujejo« nad 50% tega deficita.

Samo gorski kmetje, ki so v Avstriji večinoma socialno najbolj zapostavljeni, plačujejo za kritje tega deficita 165 milijonov. »Podpora gorskim kmetom« (Bergbauernzuschuß) s strani Zveze (Bund), pa znaša letno 186 milijonov šilingov.

Zaradi krivične razdelitve stroškov za predelavo odvišne-

ga mleka plačujejo gorski kmetje praktično vso podporo, ki jo dobijo od države, mlečni industriji oz. velikim kmetom, ki producirajo odvišno mleko. To pomeni, da so deležni pri sedanjih mlečnih politikah v Avstriji še enkrat velekmetje v ugodnih legah večje podpore države, kakor pri krajšanih gorski, mali in srednji kmetje v neugodnih legah.

Zelena luč za nevtronsko bombo

Kot poročajo tuje agencije, je ameriški predsednik Ronald Reagan odobril proizvodnjo nevtronske bombe, ki jo je ustavil še predsednik Carter. Predstavnik za tisk Bele hiše je sporočil, da bodo nevtronske bombe vskladiščene samo na ozemlju ZDA. Vsaj za zdaj jih ne nameravajo razmeščati v zahodnoevropskih državah.

Nevtronsko bombo, ki povzroča po eksploziji močno radioaktivno sevanje in zato predvsem ugonablja »živo silo«, medtem ko ne povzroča hujših poškodb na objektih, bodo izdelovali na temelju že pripravljenih ključnih elementov, ki so jih začeli proizvajati v ZDA že aprila 1978.

Sklep predsednika Reagana je »skrajno nevaren korak« k pospeševanju oboroževalne tekme in k »pripravam za atomsko vojno«, kot je nedavno sovjetska agencija TASS označila ameriški sklep.

Sovjetska zveza je zelo ostro reagirala že takrat, ko je bivši predsednik ZDA Jimmy Carter sklenil, da bodo ZDA začele izdelovati sestavne dele nevtronske bombe. SZ je takrat predlagala, naj bi se temu orožju odpovedali in je jasno dala vedeti, da ne bo »s prekrižanimi rokami gledala«, kako ZDA proizvajajo to orožje.

Ko je aprila 1978 predsednik Carter preklinal svoj prvotni sklep o proizvodnji nevtronske bombe, so v SZ to slavili kot zmago izredno uspešne propagandne ofenzive proti bombi v Zahodni Evropi. Predsednik Leonid Brežnjev je pozneje izjavil, da SZ ne bo izdelovala svojih nevtronskih bomb, dokler se bodo ZDA držale moratorija v proizvodnji te bombe.

Ameriški opazovalci sodijo, da je današnji Tassov komentar o elektronski bombi šele prvi strel v »baražnem topniškem ognju« sovjetske kritike na račun Reaganove vlade. Sovjetska agencija TASS je tudi opozorila na neko ameriško poročilo, da so proizvodnjo nevtronske bombe obravnavali na sestanku sveta za nacionalno varnost ZDA 6. avgusta, natanko 36 let po tem, ko so ZDA odvrgele atomsko bombo na Hirošimo.

Današnji New York Times trdi, da je Bela hiša sprejela odločitev

o proizvodnji nevtronske bombe na zahtevo obrambnega ministrstva. Ta odločitev bi po mišljenju Alexandra Haiga lahko negativno vplivala tudi na priprave za modernizacijo jedrskega orožja NATO v Zahodni Evropi, za katero obstoji načelno soglasje in naletela na odpor javnosti v nekaterih državah starega kontinenta. Državni sekretar je tudi izjavil, da bi odločitev o proizvodnji 800 nevtronskih bomb za izstreljevanje iz težkih topov in 380 teh uničujočih projektilov za izstrelitev z raketami lahko imelo resne posledice za odnose z zavezniškimi državami v Zahodni Evropi. Pentagon pa je odločitvi v prid navedel, da bodo nevtronske bombe stacionirane samo na ozemlju ZDA. Vendar pa se težki topovi kalibra 24 cm imenovani »lance«, ki lahko izstreljujejo nevtronske bombe, že nahajajo v Zahodni Evropi.

Spominski pohod po poteh Domnove čete

Sicer je bil predviden že dan vstaje slovenskega naroda, vendar so ga morali zaradi slabega vremena preložiti na nedeljo, 9. 8. 1981. Gre za spominski pohod »Po poteh Domnove čete« na Komeljnu nad Pliberkom, ki ga je letos drugič priredila Zveza koroških partizanov skupaj s SPD »Edinost« v Pliberku in krajevnim združenjem Zveze slovenske mladine.

Udeleženci pohoda so se v nedeljo dopoldne zbrali pod Komeljnom, da bi prehodili devet km dolgo pot na vrh Komeljna, kjer je bil njihov cilj spomenik padlim partizanom. Spomenik je posvečen dvanajstim članom kurirske Domnove čete, ki je pri kmetu Apovniku oktobra 1944 po izdaji padla v zasedo nacistične policije. Nacisti so kurirje zverinsko pobili, preživeli so le trije partizani. Zveza koroških partizanov je v spomin padlim kurirjem postavila spomenik na vrhu Komeljna, ki je pred leti bil razstreljen in nato na novo postavljen.

Namen pohoda je bil obupati spomine na partizansko borbo, vendar ne da bi poveličevali vojno, temveč da bi pred njo svarili mlajše rodove. Udeleženci pohoda so se ustavljali na poti pri kmečkih domačijah, kjer so bili povsod prisrčno sprejeti z domačo pijačo in kruhom. Grede so obiskali tudi partizansko grobišče na pokopališču v Šmarjeti, nekdanji partizani in eden od preživele kurirske trojke pa so obujali spomine na partizanstvo na Komeljnu.

Na vrhu Komeljna pri spomeniku je opoldne bila kratka spominska svečanost, ki jo je s pesmijo uokviril Koroški partizanski pevski zbor in kjer je spregovoril podpredsednik Zveze koroških partizanov Lipej Kolenik. Po svečanosti pa je bilo še zgodnjega večera družabno srečanje ob partizanski pesmi. (Sindok)

TEDNIKOV KOMENTAR

Raziskave šolskega sveta — in konsekvence?

BORUT SOMMEREGGER

TEDNIKOV KOMENTAR

Vedno manj otrok obvlada slovenščino! To je baje pokazala raziskava deželnega šolskega sveta. Po tej raziskavi naj bi skoraj vsak tretji otrok, ki je prijavljen k pouku slovenščine skorajda ne obvladal jezika. 26 odstotkov prijavljenih otrok obvlada jezik le v minimalnem obsegu. Alarmna znamenja?

Brez dvoma podatki raziskave niso ohrabrujoči. Preden pa zaženemo vik in krik, bi kazalo, da študijo sploh pregledamo. Predvsem bi bilo zanimivo zvedeti, kako so pri raziskavi merili stopnjo obvladanja jezika oziroma ali so sploh zajeli vse učence, ki so pripravljeni k pouku slovenščine, ali pa so se pri

raziskavi omejili na gotov izbor učencev in šol. Na žalost nam omenjena raziskava doslej še ni dostopna in se je deželni šolski svet omejil le na vmesno poročilo. Ker poročilo tudi ničesar ne pove o vzrokih raziskave, tudi ne moremo sklepati o morebitnih konsekvencah. Zato se lahko omejimo le na splošne ugotovitve.

Narobe bi bilo, če bi sedaj pavšalno obsodili pouk v osnovnih šolah. Ker je prišlo že ob obisku delegacije šolnikov iz Slovenije do nekaterih nesporazumov, naj še enkrat ugotovimo naslednje: Naše kritične opazke ob izjavah vodje delegacije — Winkler se je pozneje distancir-

ral od pisanja koroških listov — nikakor niso bile naperjene proti učiteljem, kot je morda nastal vtis. Dejstvo je, da so danes na delu pedagoške osebnosti, ki se z vso odgovornostjo posvečajo delu z mladino. Nihče jim tudi ne more očitati, da svoj predmet zanemarjajo. Vemo, da učitelji skušajo doseči najboljši in se trudijo za čim boljši pouk slovenščine na osnovnih in pozneje v glavnih šolah.

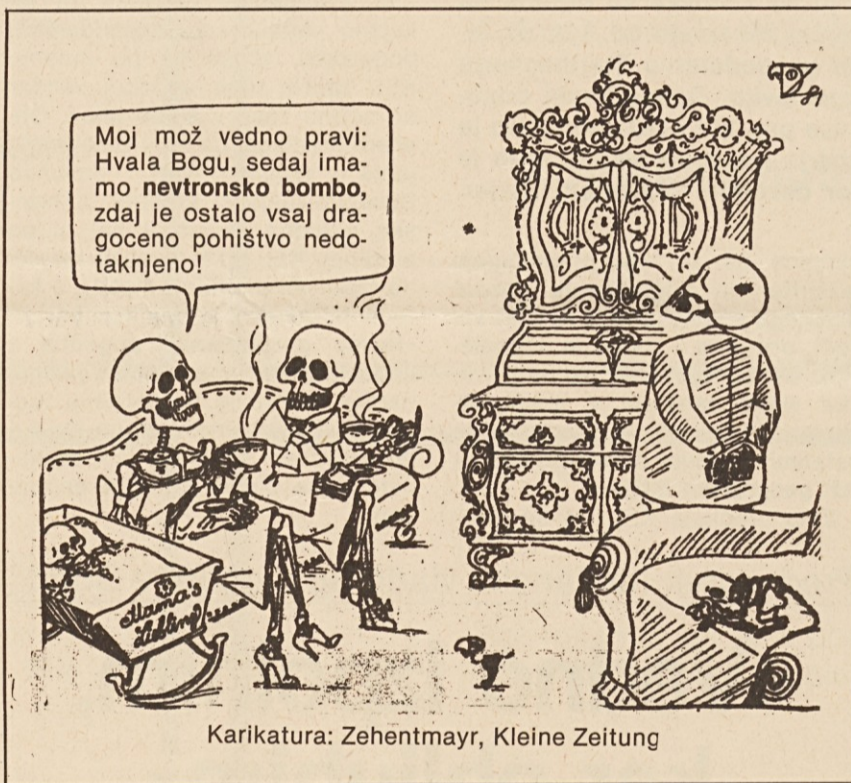
Ne moremo pa se otresti občutka, da so učitelji pogosto osamljeni in da jim pristojni oddelek pri deželnem šolskem svetu velikokrat celo meče pole na med noge. Dejstvo je, da za pouk skorajda ni pripomočkov. Edini šolski list Mladi rod, ki ga delajo učitelji sami in je priljubljeno čtivo šolarjev, se nenehno bori s finančnimi težavami. Menda je sedaj prosvetno ministrstvo zagotovilo listu podporo. Zakaj list ni vreden, da ga vključijo v akcijo brezplačnih šolskih knjig, ostaja še naprej nejasno. Drugih pripomočkov ni. Vadnico, ki so jo izdelali učitelji sami, v katero so vdela vse izkušnje iz prakse, so zaen-

krat odklonili. Obstoječa vadnica ni ravno žela najboljših ocen pri strokovnjakih slavistih. Vsaj na ljubljanski univerzi ne. Slovenski učitelji so sami sprožili vprašanje, ali odmerjene ure sploh zadostujejo za učinkovit jezikovni pouk. Menda ne, če izhajamo iz raziskave deželnega šolskega sveta.

Zato se nam zdi tudi tako nesmiselna odredba ministrstva za pouk, ki sicer predlaga neobvezne vaje za slovenščino, jih pa hočejo omejiti le na tiste, ki niso prijavljeni k slovenščini. Da ne govorimo o drugih pogruntavščinah odredbe.

Končno se stavlja še vprašanje po predšolski izobrazbi. Jezikovni standard otrok pač res ne more biti na najvišji ravni, če pa v otroških vrtcih zapirajo vrata pred slovenščino. Ko se za ceno slovenščine raje odpovedujejo vrtcem. Tak vtis nastaja, ko zasledujemo debate v žitrajški občini.

Zato je pretakanje mačjih solz le premalo. Deželni šolski svet bo moral storiti še drugi korak. Kaj bo storil za izboljšanje?

Karikatura: Zehentmayr, Kleine Zeitung

Informacija
s prve roke

Mladinski center na Rebrci:

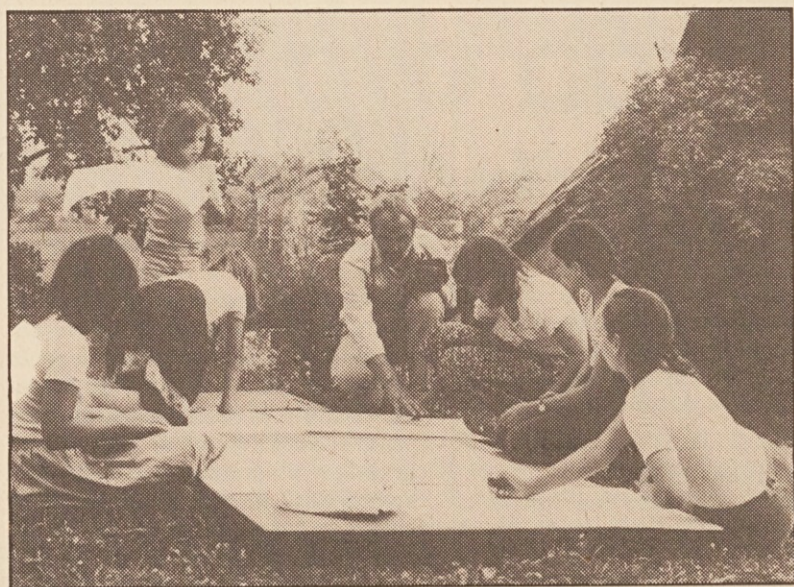
Mladi umetniki in znana imena iz likovne umetnosti

Mladinski center na Rebrci letos že tretjič prireja teden mladih umetnikov. Pred tremi leti se je seminarja udeležilo okoli 20 otrok, letos pa kar 47. Vesela množica otrok se je igrala pred mladinskim centrom.

teden risanja, je istočasno tudi teden prijateljstva, teden medsebojnega spoštovanja in vaja za skupno družbeno življenje. Medtem, ko so otroci v šoli le vezani na urnik in nekje prisiljeni k delu, so tukaj bili popolno-

pa zvezda. Neki fant je s kamenčki nalepil cesto. Na cesto, po kateri je hodil mož, je nalepil rože. Na vprašanje, če moža ne bo bolelo, če mora hoditi po tako ostrih kamnih, je dejal: »Ne, rožice ga varujejo!«

Lepo je bilo videti, s kakšnim interesom, s kakšnim veseljem so bili otroci pri delu. Tudi ni bilo konkurenčnega boja, vsak je risal, kot se mu je zdelo lepo in prav. Ko je zazvonilo, so otroci skoraj pridirjali v dvorano in

otroke navdušiš tudi za umetnosti. Rad opazuje način otroškega risanja, nikakor pa nima namena, da napravi iz otrok prave

občustvo teh otrok. Otroci so tukaj popolnoma sproščeni, se lahko igrajo, predvsem pa je važno, da srečajo tukaj mnogo prijateljev. Kajti kontakti, ki jih otroci tukaj navežejo, bodo tudi ostali. In če odnesejo domov nova prijateljstva, je to več, kot jim da vsa znanost. Zame osebno pa je to delo tudi zelo zanimivo, ker se prvič ukvarjam z otroki na likovnem področju in vidim, s kakšnim interesom in s kako intenzivnostjo otroci začnejo delati.

Hočem pa tudi z otroki risati skupno sliko, katero bo delala cela skupina. Takšna slika torej vzbuja v otrokih čut za medsebojno povezanost. Nazadnje pa bomo to sliko zrezali, tako da bo vsak odnesel en del domov, en del spominov.«

Otroci so se tega seminarja udeležili predvsem iz veselja do risanja. Nekateri že zdaj, v tem tednu mladih umetnikov, pripravljajo darila za božič. Kakor so sami izrazili, jim ta teden zelo ugaja, ker je teden srče in veselja; le eno ni prav, da teden prehitro mine.

Čeprav so otroci iz vseh krajev južne Koroške, dva celo z Dunaja, je kazalo, kot da bi bili vsi ena družina. Ko so se igrali žogo, nobeden ni stal ob strani in se ni čutil izoliranega, vsak je le z nasmejanim obrazom čakal, da bi mu prijatelj vrgel žogo. Med mladimi sta bila tudi dva bogoslovca, ki sta z mladimi umetniki igrala in jim tako olepšala ta teden. Čeprav je to

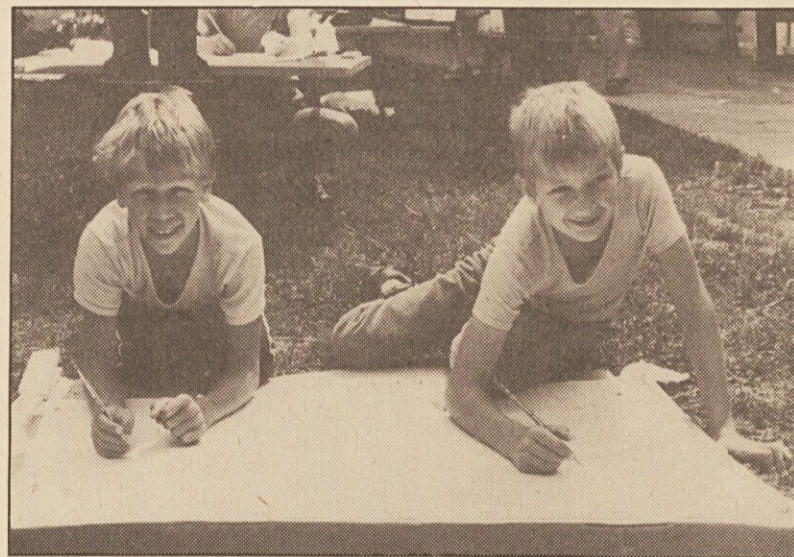
ma sproščeni; seminar je namreč bil organiziran v obliki igre. Podnevi so otroci risali, lepili, modularali, rezali itd., ob večerih pa so peli, igrali in se zabavali. Tudi niso bili prisiljeni, da narišejo kak določen motiv, ampak jim je mentor dal na izbiro več motivov. K vsaki sliki je bila tudi dodana otroška fantazija, otroške sanje. Iz blaga iz volne je nastal maček, iz pozlačenega

pozdravili mentorja, ki jih je vodil tisti dan, nato pa so z odprtimi usti pričakovali predloge »mojstra«. Ko je vodja nehal z navodili, so hitro zgrabili za svinčnik, čopič in papir in začeli risati. Navdušenje teh otrok je bilo neomejeno. Prav gotovo so k temu dosti prispevali učitelji in umetniki, ki so jih vodili cel teden. Požrtvovalno so delali z otroki akademski slikar Valentin Oman, akademski slikar Heinz Möseneder, Barbara Möseneder, direktor Mirko Srienc, pa učiteljice Pepca Weiss, Anica Fugger in Rozina Katz.

Ko smo dospeli na Rebrco, je skupino ravno vodil akademski slikar Valentin Oman. Na vprašanje, zakaj sodeluje pri tem tednu umetnikov, je dejal, da so ga povabili organizatorji, on pa se je vabilu od srca rad odzval, čeprav je imel časovne težave. Namen srečanja ni, da bi iskali kakšnih umetnikov, ampak, da

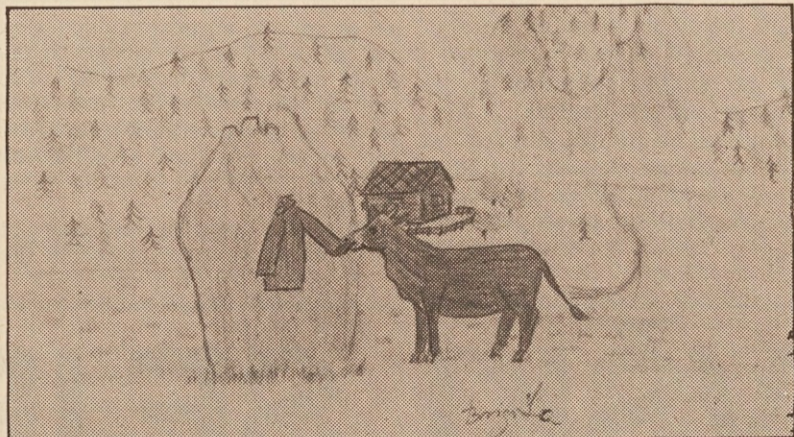
umetnike. Za to srečanje se mu zdi že sam kraj idealen. Okolica je namreč zelo lepa, prav tako hiša, stari grad, v kateri stanujejo. Nadalje je dejal: »Atmosfera tega starega grada vpliva na

Rožek:

Otroški zbor in lačni junec

Tako kot lani se je tudi letos otroški zbor iz Rožeka, ki ga vodi Gerti Valentinič in Margit Lesjak, podal za nekaj dni na Bleščečo planino v kočjo Slovenskega planinskega društva. Na eni strani je to skupno bivanje dobro za prijateljstvo med člani skupine, na drugi strani pa se dá na ta način tudi lepo vaditi. Brigita je spisala za nas poročilo in ga tudi kar ilustrirala: »Bili smo na Bleščeči. Krave so se meni tam zelo dopadle. Vsakdo pozna veliki štor na Bleščeči planini. Igrali smo se in vroče nam je postalo. Eno rdečo jopico smo obesili na tisti štor. Pogovarjali smo se in nismo opazili, da je prišel ,ju-

nec' in hotel pojesti rdečo jopico. Čeprav so se mi kolena zelo tresla, sem skočila čez plot in potegnila jopico iz gobca naše-

ga lačnega ,junca'. Kljub temu pa so bile naše počitnice na Bleščeči planini zelo lepe.«

Brigita

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba našega dobrega in nepozabnega očeta

Mirka Kumra-Črčaja na Blatu

Posebna zahvala velja vsem, ki so darovali cvetje ali v dobre namene in za sv. maše. Zahvaljujemo se č. duhovščini, posebno č. g. dekanu Sriencu za tolažilne besede in pogrebne obrede. Zahvaljujemo se tudi vsem govornikom, pevcem in pogrebem, zastopnikom žandarmerije, zvezne vojske, carine, požarne brambe ter vsem predstavnikom javnega življenja, predsedniku Kmetijske zbornice za Koroško in zastopnikom političnih, kulturnih in združnih organizacij.

Po tej poti se zahvaljujemo tudi vsem, ki so nam izrekli pismeno ali ustno sožalje in sočutje. Naša zahvala velja tudi Narodnemu svetu in Zvezi slovenskih organizacij, Mohorjevi in slovenskemu oddelku ORF-a ter Milki Hartmanovi za lepe poslovilne besede.

Žena Roza in otroci z družinami

PRIREDITVE

TEDEN SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE V LOČAH

Prireditelj: SPD »Jepa-Baško jezero« v Ločah

V petek, 14. 8. 1981, ob 20.30 uri
FOLKLORNI VEČER SPD »Jepa-Baško jezero«
v Kulturnem domu v Ločah
Nastopajo: folklorna skupina KPD »Planina« iz Sel ter tamburaši in pevci SPD »Jepa-Baško jezero« iz Loč.

KOLESARSKI IZLET

Prireditelj: SPD »Obir« na Obirskem Kraju: štart — pri Kovaču na Obirskem
Čas: nedelja, 23. 8. 1981, ob 11. uri
Prog: Obirsko — Železna Kapla in nazaj (14 km); Obirsko — Železna Kapla — Jezerski vrh in nazaj (44 km)

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD »Trta« v Žitari vasi
Kraj: Rutar v Žitari vasi
Čas: nedelja, 16. 8. 1981, ob 20.30
Nastopajo: Mešani in moški zbor SPD »Zarja« iz Železne Kaple, duo Polcer iz Šentprimoža (harmonika in citre), ansambel Franca Vejnika iz Železne Kaple, moški zbor ter folklorna skupina SPD »Trta« iz Žitare vasi.

DELOVNA AKCIJA ZA IZGRADNJO KOČE PRI KRNSKIH JEZERIH

v soboto, 15. in nedeljo, 16. avgusta
Prireditelj: Slovensko planinsko društvo v Celovcu
Odhod: sobota, 15. 8. 1981, ob 5. uri iz Šentjakoba v R.

SREČANJE INTERESETOV OZ. PRIJAVLJENIH PLANINCEV ZA VZPON NA MONT BLANC

Prireditelj: Slovensko planinsko društvo v Celovcu
Kraj: gostilna Podgrad v Šentjakobu v R.
Čas: torek, 18. 8. 1981, ob 20.30

KOMORNI KONCERT

Prireditelj: SPD »Danica« v Šentvidu v Podjuni
Kraj: Kulturni dom »Danica« v Šentprimožu
Čas: sobota, 15. avgusta 1981, ob 20.30

Sporod oblikujejo: družinski kvintet Rauscher iz Münchna ter mladi domači pijanisti

FOLKLORNI VEČER

Prireditelj: SPD »Drabosnjak« na Kostanjah
Kraj: slavnostna dvorana občinske hiše v Vrbi
Čas: sobota, 22. avgusta 1981, ob 20.30 uri

Nad tisoč ljudi na koncertu v Dobri vasi!

Nad tisoč gledalcev se je zbralo pretekli četrtek v dobrolskem samostanu, kamor je vabilo Slovensko prosvetno društvo Srce na gostovanje znane folklorne skupine »Tine Rožanc« iz Ljubljane. Naval na koncert je dal organizatorjem prav, ki so se odločili, da koncert priredijo v krasnem dobrolskem samostanu, ki predstavlja odlično kuliso za tako prireditev. Goste večera je sprva pozdravil s pesmijo mešani pevski zbor SPD Srce pod vodstvom Albina Kranjca, ki je v pozdrav zapel tri pesmi. Predsednik društva Tine Wastl je med gosti lahko pozdravil skoraj celoten občinski svet (s svojo odsotnostjo je blestel le župan Hafner), deželnega poslanca Josefa Pfeiferja, predsednika Narodnega sveta dr.

Matevža Grilca, konzula SFRJ Alfonza Naberžnika, vodja manjšinskega šolskega oddelka inšp. Vouka, vlad. svet. dr. Apovnika in izrazil svoje veselje nad tem, da je na koncert prišlo toliko gostov-turistov in domačinov. Vse je potem v nekoliko predolgem programu navdušil folklorni ansambel s pesmijo in plesom narodov Jugoslavije. Kvaliteta nastopajočih, brezhubna tehnika in krasna kulisa so poskrbeli za to, da je večer ostal za vse nepozabno doživetje, gotovo pa si je tudi slovensko društvo s prireditvijo priborilo v Dobri vasi tisto mesto, ki mu gre. Ignorirati društva sedaj tudi v občini ne bodo mogli, sploh pa naj še kdo drug dokaže, če lahko organizira na kulturno prireditev nad tisoč ljudi!

Rožek:

Umrli je Žvercev oče z Raven

Preteklo nedeljo se je zbralo lepo število pogrebcev, da pospremijo z žalujočo družino k zadnjemu počitku Antona Schleicherja, pd. Žverca z Raven pri Rožeku. Preminuli je doživel lepo starost skoraj 80 let in je bil vse svoje življenje prijazen, potrpežljiv in priden kmet, vesten oče sedmih otrok in ljubljene dedej svojih vnukov. V letih 1929 in 1930 je ustanovil v Dolinčičah »Požarno brambo«, ki je združila v najkrajšem času vse sinove domačih hiš v okolici; Anton Schleicher ji je bil prvi stotnik. V II. svetovni vojni so morali mladi moške v vojsko, »Požarna bramba Dolinčiče« pa se je morala preimenovali v »Freiwillige Feuerwehr Dolinčichach«.

Pogrebne obrede za pokojnim je opravil domači župnik Nikolaj Marktl, ki je predvsem poudaril globoko vernost rajnega in njegovo vzorno življenje od zibelke do groba. Stotnik požarne brambe Legat se je rajnemu zahvalil za ves trud in požrtvovalnost, domači

cerkveni zbor pod vodstvom mag. Aleksa Schusterja pa je s svojimi ubrano zapetimi pesmimi ob odprtem grobu kot tudi pri božji službi dal opravilu tako lep okvir, ki ga le redkokje najdeš. Žalujoci vdovi z družino iskreno sožalje!

Skupna pesem Globašanov

Čeprav v globaški občini delujejo številna slovenska in nemška kulturna društva in zbori, še doslej ni prišlo do skupnega nastopa. V nedeljo, 2. avgusta, pa je občina pričela s tem pionirskim delom in je organizirala v auli ljudske šole koncert pod geslom »Kolikor znaš, tolikokrat si človek«. Na koncertu so sodelovala vsa kulturna društva globaške občine: otroški pevski zbor Globasnica, gemischter Chor Globasnitz, moški pevski zbor Franc Leder-Lesičjak iz Štebna, mešani pevski zbor Peca iz Globasnice, Männerquintett Globasnitz, Jauntaltrio Globasnitz, mladinska folklorna skupina iz Globasnice in Petzentrio Wackendorf (Večna vas).

V nabitto polni dvorani so zbori in poskočni plesi mladinske folklorne skupine iz Globasnice nav-

dušili poslušalce, med katerimi so bili številni letoviščarji, ki tako spoznavajo našo kulturo.

Župan Albert Sadjak je pozdravil navzoče v obeh deželnih jezikih. V govoru je dejal, da je bil namen občinskih funkcionarjev in tudi društvenikov, doseči s to prireditvijo koordinacijo na kulturno-prosvetnem sektorju, med organizacijami in zbori samimi, in privedi do še boljšega vzdušja in harmonije med slovenskogovorečimi in nemškimi kulturniki. Iz tega izvira tudi zamisel mirnega sožitja obeh narodnih skupin v globaški občini ter složno sodelovanje na kulturno-političnem sektorju. V kolikor bo občina zmogla, bo tudi v bodoče podpirala kulturno življenje in razvoj svojih kulturnih organizacij in prirejala slične kulturne prireditve.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Ratenče

Preteklo soboto je praznovala svoj 60. življenjski jubilej, daleč naokrog poznana Pepca Vrolich, lastnica znane Pušnikove gostilne v Ratenčah. Zibelka ji je tekla v planinskem svetu pri Starem gradu, kjer je preživela tudi svoja otroška leta. Ko je njena mati podedovala Pušnikovo domačijo, se je družina preselila v dolino in od takrat je postala ta zavedna slovenska hiša zavetišče marsikateremu takratnemu študentu, saj je Pušnikova mama imela radodarno roko in toplo srce. Hčerka Pepca po materi ni le prevzela imetja, marveč je nadaljevala njeno pot, vlogo dobrotnika. Mlade moči na Pušnikovem so dale nekdanji podeželski krčmi nov, moderen videz, kar nazorno kaže koliko zmorejo pridne roke in zdrava pamet. Trije otroci iz njenega zakona so danes že odrasli in imajo skoro že vsi svoje lastne družine, toda prav zdaj v sezonskem vrvežu vsi radi podprejo mater pri obilnem delu, bodisi v kuhinji ali pri postrežbi gostov.

Med številnimi gratulanti so se torej v soboto zvečer zbrali tudi domači pevci in zapeli slavljenski nekaj veselih viž, v imenu društva »Jepa-Baško jezero« pa je Pepci čestital odbornik Neček ter ji, kot dolgoletni članici izročil šopek nageljnov. V veseli družabnosti je slavljenska za nekaj časa pozabila na vsakdanje skrbi, če pa se je za kak hip zresnil njen obraz, je bil vzrok temu nedvomno grenak spomin iz trudapolnega življenja, ki ni bilo ravno z rožcami posuto.

Pušnikovi Pepci želimo vsi, ki jo

poznamo in cenimo, še obilo zdravih in zadovoljnih let — ohrani naj tudi sredi trenutnega vrvenja svoj sončni značaj ter vedno nasmejani obraz.

Sveče

Čeprav so sveški farani po smrti dolgoletnega župnika Martina Škorjanca imeli redno bogoslužje — poleg sosednih župnikov so faro oskrbovali še salezijanci — so vendar težko pogrešali svojega stalnega dušnega pastirja. Ker na Koroškem škofu ni bilo možno najti naslednika, smo ga šli iskat v sosedno Slovenijo. In res sta se našla kar dva. V nedeljo smo slovesno sprejeli minoritskega patra Stanka Cvetka kot novega provizorja pa g. Ivana Antoniča kot njegovega kaplana.

Ob prisrčnem pozdravu so do brodošlico v obeh deželnih jezikih izrekli otroci, pozdravne besede je spregovoril v imenu delovnega krožka dvorni svetnik dr. Valentin Inzko, cerkvene ključke pa je izročil dekan Leopold Kassl. Med slovesno začetno božjo službo je nova duhovnika predstavil njun pater provincial, na koncu pa sta še sama spregovorila o sebi in o pojmovanju novega delokroga.

Bogoslužju je sledila še družabnost pri Adamu, kjer so imeli cerkveni pevci in predstavniki fare prvo priložnost navezati kontakte z novima duhovnikoma. Pri tem se je že pokazalo, da bo sodelovanje vsekakor uspešno za vse, ki so dobre volje, saj sta oba gospoda odprta, ljudska in se zavedata vseh težav, ki ju čakajo.

PISMA BRALCEV

Mladina pri Hemi

Proti koncu prejšnjega meseca je katoliška mladina iz širne Podjune priredila mladinsko (ponočno) romanje k Hemi nad Podjuno. Kolikor mi je v spominu, je to bilo drugo po začetnem lanskoletnem. Zgodi se, da sem se morda zmotil. Pičlih devet mladincev je prišlo. Iz vasi občine, Dobri vasi, Šmihela ali pa še od koder drugje. Med njimi tudi veliko članov domačega krajevnega združenja Zveze slovenske mladine Globasnica.

Pravzaprav je romanje bilo že načrtovano za teden dni poprej, pa vreme ni kazalo kaj prida. No, ob pol desetih v večeru so se vendarle zbrali na že naznanjenem kraju — pred ljudsko šolo v Globasnici. Večina je prišla peš, kar se tudi spodobi za romanje kot tako. Najprej se je sedelo na bolj toplem kot hladnem asfaltu na parkirišču pred šolo, kjer so vadili osmere pesmi v obeh deželnih in latinskem jeziku, ki so naknadno proti polnoči poskrbele za počitve preproste mladinske maše.

Naposled so nekateri v skupinah, drugi paroma shodili po povoženi kamniti poti do Heme — samo ob spremljavi trepetajočega svetlikanja žepne svetilke.

Maša, ki se je darovala še tik pred polnočjo je bila nekako jasno posvečena ohranitvi in prizadevanju miru v svetu, ter za boljše medsebojno spoštovanje med narodi oz. zemljani. Lepo primerno je zvenela kitica nemške pesmi, ki se je zapela proti koncu: Hočemo svobodo, da sami sebe najdemo, svobodo, iz katere se da kaj koristnega napraviti...

Skozi celo mašo so nastradali tisti, ki so sedeli na mrzlih kamnitih tleh,

kajti cerkev ne nudi preobilice sedežev. Morda bi bilo tako na mestu, da bi se daritev nekoliko hitreje iztekla.

Kar se da hitro se je nato zažgal majhen kres za cerkvijo, da se je ta pa drugi lahko malo ogrel. Tudi pelo se je okrog ognja, ob spremljavi kitare pa se »zašpilova« zdaj kaka otožna, potem pa kaka priljubljena vesela.

Kakor že uvodoma povedano, je pri tem romanju sodelovalo tudi KZ ZSM Globasnica, ki je npr. poskrbelo, da se je iz majhne kmečke vasi Podjune udeležilo kar dvanajst mladih, skorajda vsi člani ZSM, vrhu tega pa so bili v tej skupini še mladi Nizozemci in en Nižjeavstrijec. Sprotoma so jim nekako samo po sebi umevno prevajali to, kar se je reklo v slovensčini — kos so bili samo nemščini. Žal, je ta skupina odrinila morebiti prezgodaj proti dolini, ker so pač bili tudi vmes nekateri še premaladi, katerim že zdoma ni bilo dovoljena vrnitev ob zgodnjem jutru. Zadnji so namreč prišli v vas, ko so prvi kmetje šli že v hlev.

Menim, da se je pravzaprav mladina držala kar v redu, tako na zbirališču, na poti, pri maši kot tudi ob ognjišču. Nekateri so ob tem lahko segli v roke tistim, ki jih še niso poznali in si povedali to, kar je pač ležalo na jeziku posameznikov. Bili so pa tudi vmes taki, kot so po navadi kaže povsod, kjer se srečujejo mladi, da ne iščejo medsebojne stike. Le nekaj, a ne mnogo.

Privolili so med pogovarjanjem s katoliško mladino člani KZ ZSM Globasnica, da so voljni sodelovati tudi drugič, saj je to tudi med drugim eden izmed namenov ZSM, da goji zaveznitvo in sodelovanje s pripadniki verskih skupin — v tem primeru s katoliško mladino. Rudi Benetik, Podjuna

CELOVŠKI SEJEM

z velikim blagovnim sejmom in zabaviščem, od PETKA, 14., do NEDELJE, 23. avgusta 1981

s skrajšanim strokovnim lesnim sejmom

SEJMIŠČE CELOVEC — 1500 RAZSTAVLJALCEV IZ 30 DRŽAV

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Jozej Wrolich, pd. Krajnc na Rutah:

Del podgorske kapelice

Romarska potovanja so deloma prešla v turistične programe, le na posebne praznike se iz lastnega nagiba odpravimo po stari navadi v »svoj« romarski kraj. Rožani (pa tudi Ziljani in Podjunčani so zraven) se na Veliko gospojnico odpravijo v Podgorje sredi Roža. Najbolj vneti obišejo tudi podgorsko kapelico visoko nad vasjo v gozdu, kjer opravlja posle mežnarja Krajnc s podgorskih Rut.

NT: Kako dolgo ste že mežnar pri kapelici?

Wrolich: No ja, že 50 let hodim gor h kapelici. Saj sem prej tudi pomagal očetu še kot otrok. Potem so mi pa rekli: no, Joz, pa kar ti pojdi namesto mene. To je bilo pred 50 leti.

NT: Domačini pravimo, da spadate h kapelici tako kot kapelica k Podgorjam.

Wrolich: Bo že res, ko sem že nad 70 let star in vedno tu, ko pridejo gor. Pred mojim atejem so bili Mežnarjev stric tu mežnar, pred njim pa Bošta.

NT: Ob vratih v kapelico imate postavljeno mizo s figurami. Kaj to pomeni?

Wrolich: Tem figuram pravimo »rešvanja«. Nekateri ljudje na to veliko dajo. Pri meni jih lahko kupijo, potem jih pa pred oltarjem darujejo v dober namen. Najbrž to že pomaga, da tako gre po teh »rešvanjih«.

NT: Figure so v lite iz voska kot sveče in predstavljajo razne ude človeškega telesa, razne živali, otroke itd. Kaj to pomeni?

Wrolich: Figure so zelo stare. Danes se jih ne dobi več, ker so v Celovcu tiste modele uničili. Figure kažejo nazorno tisto, za kar darovalec hoče pomoč. Če ima skrbi za živino, bo daroval živino, če ima težave z nogami, bo daroval podobico nog itd.

NT: Kdaj ste tu pri kapelici?

Wrolich: Na Šentanino imamo tu pranganje. Med letom je tukaj več romarskih maš, največ ljudi pa pride na Veliko gospojnico h podgorski kapelici.

NT: Že kot deček sem začel hoditi sem h podgorski kapelici.

Kaj pa pomenijo številne skale, ki so razmetane po gozdu pod kapelico?

Wrolich: V kapelici visi »mav« (slika), ki prikazuje nastanek kapelice. Tam se vidi, kako »tajfni« mečejo skale za angeli, ki nosijo kapelico. Te skale so obležale po hribu pod kapelico, pravi ljudsko izročilo.

NT: Zraven cerkvice stoji zvonik z dvema zvonovoma.

Wrolich: To je bila prva kapelica, pozneje so sezidali večjo zraven. V njej visijo tri zvonovi, o katerih se pravi, da izpolnijo tistemu, ki jih pozvoni, skrite želje. Včasih se kar čudim, koliko skritih želja imajo obiskovalci kapelice, ker zvonovi skoraj neprenehoma zvonijo.

NT: G. Wrolich, vidim, da vam tudi že pomaga sin, da bo tradicija ostala pri hiši. Hvala za pogovor!

FK

Turobno slovo od Mirka Kumra-Črčeja

»Z globoko žalostjo danes izpolnujem dolžnost, da se v imenu Narodnega sveta koroških Slovencev in v mojem imenu poslovlom od Črčejevega očeta Mirka Kumra, od moža, ki je bil in bo ostal kot nobeden drugi simbol trdoživega podjunske-

zbor, funkcionarju v kulturnih, gospodarskih in političnih organizacijah, povsod tam, kjer je stal umrl na braniku slovenske besede in tam je stal neupogljiv in ni klonil tudi v najtežjih trenutkih, saj je prišel zaradi svojega prepričanja tudi v gesta-

zastopniki organizacij in društev, v katerih je pokojni deloval. Za pliberško občino je spregovoril v obeh deželnih jezikih Franz Mikusch, v imenu EL Pliberk, Kmečke zveze in Kluba slovenskih občinskih odbornikov Jože Partl, predsednik Kmetijske zbornice za Koroško Valentin Deutschman, za Zvezo slovenskih zadrug Miha Antonič, predsednik DSPA Janko Messner, za slovenske organizacije v Pliberku Lipej Kolenik. Za vse, ki jim je bil Mirko Kumer zgled in podpora v oblikovanju samostojnih političnih hottenj, je spregovoril glavni kandidat Koroške enotne liste Karel Smolle. Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franci Zwitter je poudaril zasluge rajnega za občino Pliberk in južnokoroške kmete ter dejal:

»Resnično — Mirko Kumer ni delal in ustvarjal le v ožjem krajevem in občinskem merilu, njegovo delo je veljalo vsej naši narodni skupnosti, vsem našim ljudem ob Zili, Dravi in v Podjujni — in to na vseh področjih.

Saj ni bil le zbornični svetnik Kmetijske zbornice, bil je tudi vodilen in odločilen funkcionar v številnih naših narodnih organizacijah.

In tu ni poznal ožine! Čeprav je bil svetovnonazorno in politično jasno opredeljen, se je zavzemal vedno za celoto in za enotnost in je bil, kadarkoli je

Nepregledna množica se je poslovila od rajnega

ga kmeta, da se poslovlom od moža, ki je od mladosti do pretrane smrti živel za družino in vero, živel pa predvsem za slovenski koroški narod.

Koroški Slovenci se danes poslavljamo od narodnjaka, ki je zastavil vse svoje sile za obstoj svojega naroda, od samouka in samorastnika, ki je prišel iz ljudstva in zato poznal skrbi in težave preprostega človeka. Ljudje so mu zaupali in so vedeli, da vsakemu rad pomaga, če le more. Kolikokrat smo slišali besede: »Bom šel pa k Črčeju, on mi bu že pomogov'. Takega je ljudstvo poznalo in takemu je izkazalo zaupanje kot županu, svetovalcu v Kmetijski zbornici, kandidatu za deželni

povske zapore. Ni se bal v javnosti spregovoriti slovensko, kljub sramotnim izpadom nasprotnikov, imel je vedno pred očmi cilj svoje borbe: popolna enakopravnost slovenskega jezika in naroda; pomagati ogroženemu narodu v lepšo in svobodnejšo bodočnost,« je dejal na odprtem grobu na šmihelskem pokopališču pretekli čet-

Govor predsednika Narodnega sveta dr. Grilca

tek predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc. Ogromna množica pogrebcev se je pretekli teden zbrala še enkrat na Blatu, da vzame slovo od slovenskega narodnjaka, publicista in kmeta Mirka Kumra-Črčeja. Številni pogrebci so se zbrali že na Črčejevi kmetiji, kjer je rajnemu presunljivo zapel v slovo moški zbor SPD Edinost pod vodstvom Foltija Hartmana.

Do zadnjega kotička so pogrebci napolnili farno cerkev v Šmihelu, kjer je mašo zadušnicobral ob asistenci velikega števila duhovnikov šmihelski dekan Kristo Srienc. »Mirko Kumer je bil vedno zvest svoji veri, domovini in narodu,« je dejal v pridigi šmihelski dekan, ko je spregovoril o liku odličnega sina šmihelske fare. Ob odprtem grobu so še enkrat spregovorili

bilo potrebno, vedno tista posredovalna in izravnalna osebnost, ki je združevala in zedinjevala.«

V veliki množici pogrebcev, ki je tako še enkrat izkazala čast Črčejevemu očetu, so bile tudi delegacije požarne brambe, carine in zvezne vojske. Za večno so se od rajnega poslovili na šmihelskem pokopališču tudi župan Albert Sadjak, župan Hanzl Ogris, podžupan Janez Hudl, konzul SFRJ Alfonz Naberžnik, deželni poslanec Josef Pfeifer, tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev Jože Wakounig, predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Filip Warasch, ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence dr. Reginald Vospernik, predsednik Združenja staršev dipl. trg. Janko Urank ter tajnik Krščanske kulturne zveze Nužej Tolmajer.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

KLUB SLOVENSkih OBČINSKIH ODBORNIKOV KEL KOROŠKA ENOTNA LISTA

Drabosnjakov dom

(Doslej zbranih 19.350.— šilingov)

Prav pristrčno se zahvaljujem vsem bralcem, ki ste že darovali za »Drabosnjakov dom« v Kostanjah in s tem izkazali pomoč in povezanost z našimi rojaki na severni meji našega naseljenega ozemlja na Koroškem.

Na žalost vsi bralci niso dobili položnic za podporo za »Drabosnjakov dom« priloženih Našemu tedniku. Očividno so se pri raznašanju oz. razpečavanju porazgubile. Uprava NT je skrbno priložila svojčas vsakemu listu tudi položnico. Kdor ni dobil položnice in bi rad pomagal Kostanjčanom, naj pri Posojilnicah ali poštah prenaša svojo podporo pod geslom

»Drabosnjakov dom« na Posojilnico Podravlje kto. št. 3070 preko Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, bančna kto. št. 4415.2822.

Darovalci:

Tomaž Mikl, Bekštanj 50.—; Dominik Krušič, Kotmara vas 100.—; N. N. 100.—; dr. Pavel Zdovc, Dunaj 500.—; Ana Lukan, Zgornje Jezerce 50.—; Katarina Petritsch, Beljak 100.—; Janez Lesjak, Vrba 500.—; dr. Pavel Zabltnik, Celovec 1000.—; Justina Brežjak, Žitara vas 50.—; Elisabeth Scheriau, Kapla 100.—; Franc Kreutz, Celovec 100.—; Albina Poschinger, Borovlje 50.—; Zalka Olip, Sele 100.—; Hu-

bert Bernot, Pfunds/Tirolska 500.—; Maksimilijan Trunk, Žužalce 100.—; Miha Mothe, Hodiše 100.—; Franc Wakounig, Mlinče 40.—; Andrej Ogris, Drabunaže 250.—; Janko Oitzl, Borovlje 100.—; Vinko Kušej, Blato 100.—; Klub slovenskih občinskih odbornikov 3000.—; Župnišče Suha 100.—; Janez Hutter, Globasnica 500.—; Marija Zankl, Prešeško jezero 500.—; Rihard Grilc, Libuče 100.—; Marija Writz, Šteben/Globasnica 500.—; Koroška enotna lista 5000.—; Veronika Dovjak, Sele 100.—; Ana Slugoutz, Škocijan 100.—; Peter Handke, Salzburg 1000.—; Apolonija Rupitz, Grabalja vas 500.—; N. N. 100.—; Brigita Millonig, Celovec 100.—; Franc Oitzl, Brnca 500.—; Magdalena Dolinschek, Rebrca 70.—; Jurij Perč, Rinkole 100.—; Karl Sokol, Dobrla vas 100.—; Florijan Oswald, Pazrije 80.—; Niko Kriegl, Zahomec 100.—; dipl. inž. Gustav Šip, Gradec 100.—; Borut Sommeregger, Kamen 200.—; Elisabeth Geyer, Celovec 60.—; Martin Hribernik, Vinogradi 100.—; dr. Anica Doralt, Dunaj 200.—; Jožef Boštjančič, Branča vas 500.—; Agnes Skrutl, Goriče 50.—; N. N., Škocijan 100.—; Andrej Karicelj, Šentjakob 200.—; Ana Reš, Železna Kapla 200.—; Ivan Živkovič, Linz 300.—; Alojz Perne, Šentvid/Glina 100.—; Rudolf Kutsche, Celovec 100.—; Avguštin Čebul, Šentlenart pri sedmih studencih, 200.—; Pavek Kanauf, Šentjakob 100.—; Jožko Hutter, Globasnica 300.—.

Ksaver Meško:

Volk ostane volk

»Joj, ojoj, kako slabo je moje meslo!« se je žalostil volk in srdil na glas. »Ne, mehke postelje to grešno telo res ni vredno! — Najbolje bi storil, če bi pometal vso to preklicano zapeljivost iz dupline. Kaj, ali bi, ali ne? ... No, pa bodi: za tujce, za kakega dragega gosta, če zabloudi kdaj kateri v borni moj dom, prizanesem tej skušnjavi in jo pustim tukaj. Še tem težje bo moje zatajevanje ob tej vabeči nevarnosti; a tem večje tudi moje zasluženje.«

Pa je šel in nabral po hosti trdih, bodečih smrekovih in borovih storžev. Nanosil jih je v brlog, ves drugi kot dupline je na debelo posul z njimi.

Na to trdo, bodečo posteljo je legel, rekoč: »Zdaj pa začnem resno krotiti to puntarsko telo. Bom videl, ali mi bo pokorno ali ne.«

Tetka Zvitorepka pa ni mogla več strpeti doma. Izpolnila je, kar je bila iz norčavosti obljubila. Šla je strička obiskat.

»Morala sem vendar pogledati, kako se vam kaj godi, dragi striček. Saj sva si vendar v najbližji žlahti. Če ne jaz, kdo naj poskrbi za vas?« je odgovorila, cedec se od medenosti in sladkosti. Potuhnjeno in svetohlinsko je zavijala oči, kakor da je srečna in presrečna, da spet vidi ljubljene sorodnika. V brlog pa ni marala stopiti. Počepnila je kar ob vhodu.

»Če se stari sitnež razjezi, jo kar urno odkurim. Sicer me pa tak nadušljiv šantavec tako ne ujame,« je premišljala sama pri sebi in zasrmovala v mislih starčka sorodnika.

»Hvala vam, draga tetka, za vaš trud in za prijazno vprašanje, kako se mi godi. Zahvalim: dobro. Hočem reči: mnogo truda bo še treba, da popolnoma slečem starega človeka in oblečem novega, boljšega, zglednega.«

»Torej je res vaša trdna in resnična volja, da slečete starega volka?«

»Trdna in resnična! Hočem in ga bom. Vse nameravam popraviti, kar sem v življenju zagrešil.«

Volk je čutil, kako mu je zagozdelo po vsem telesu, tako ga je pogrela ta hvala. Solze so mu silele v škilave stare oči.

»O, da bi mogel postati tak, kakršen je naš sveti puščavnik na gori, saj ga poznate, ljuba tetka. Vsaj malo, da bi mu mogel postati podoben! To je mož! Zgled vsem!

In vsem je dober, vsem prijatelj: nam živalim in ljudem, celo najhujšim med njimi, lovcem. Še te sprejema v svoj dom, v gorsko votlino, ako jih v gozdu nevihta zaloti. In kadar nas tare pozimi najhujša lakota, h komu se zatekamo? Ali ne k puščavniku. In vsekdar ima kak krajec, kako skorjico kruha za nas ali vsaj kake lešnike, če res drugega ne. Kaj čudo, če ga vse čisla in časti, naš in človeški rod, če mu vsi pojo slavo! O, ta je vzor, ta!»

»Ne dvomim niti najmanj, da mu postanete popolnoma podobni,

zazdi tetki Zvitorepki ta želja le sama nečimernost?«

Tetka se je trikrat obliznila — med potjo k stričku je bila požrla za zajtrk mlado vrano, ki je padla iz gnezda in je še čutila v ustih sladkote tople, mlade krvi — in si počasi brisala s šapko smrček. Medtem je preudarjala, kaj naj poreče na to novo stričevo željo. A takoj si je bila na jasnem.

»Res, res, striček, spodobilo bi se!« je prikimavala važno in je pazno pretehtavala Lakotnika in njegovo, v zadnjih časih zelo shujšano telo. »Halja puščavnika je tako približno iste barve kakor vas kožušček. Le pas bi še manjkal. Pa vam ga poskrbim jaz, striček.«

»Ali res, tetka? Saj pravim: ni tako plemenite ženske duše med našo žlahto, kakor ste vi, tetka.«

Lisica je zamahnila s košatim repom, kakor da se hoče s tem ubraniti prevelike časti.

»Izvrstno, striček, izvrstno. Pri moji veri, lepše se vam poda, kakor puščavniku na gori.«

Čez nekaj dni je prišla Zvitorepka spet. Zdaj si je že upala v duplino — »Starega norca imam tako popolnoma v oblasti,« je razmišljala sama pri sebi in se smehljala lokavo in zadovoljno.

Volk je od zadovoljstva poltiho pogrkoval in z jezikom cmokal, kakor bi bil pravkar zaužil tolstega koštruna.

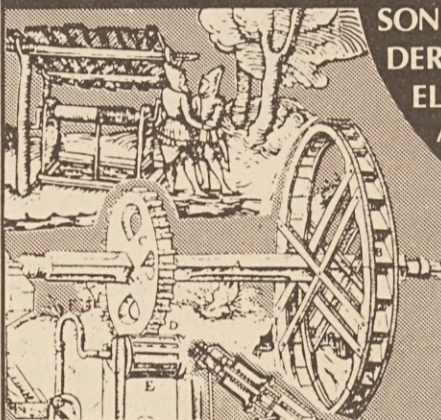
»Če bi mi dovolili, striček, bi vam jaz malo pomagala,« se je ponujala tetka. »Le pomislite, dragi moj, kadar žlahta po hosti izve, kako do krvi se mrtvičite, bo kar koprnela ob občudovanju. Že sedaj se glasi slava o vas vsepovsod; na zemlji, na vejah, v zraku govore: »Kako popolen je postal gospod striček volk. Trem rodovom za nami bo sijajen zgled.«

Volk je zadovoljno zacmokal, si obrisal s šapo gobec in krmežljave oči, si popravil pas in pričel:

»Bratje moji dragi, mile mi sestre, iz srca mi bodite vsi pozdravljeni. Lep dan smo doživeli, srečen dan, na katerem smo združeni vsi v miru in najlepši ljubezni. Ob tej slovesni in srečni uri kličem iz globočine srca: Mir bodi od zdaj po našem lepem gozdu! Mir vsem in vsakemu, kar hodi, leta in lazi. Tudi jaz sem bil v svoji zaslepljenosti pravi krvnik. Koliko hudega sem storil. Danes stojim pred vami ponižan in potrtn in skesano pravim: če sem za svoje hudobije in pregrehe zaslužil smrt, kar navalite name in me brez usmiljenja ubijte. Molče vzamem to kazen nase, za služena je.«

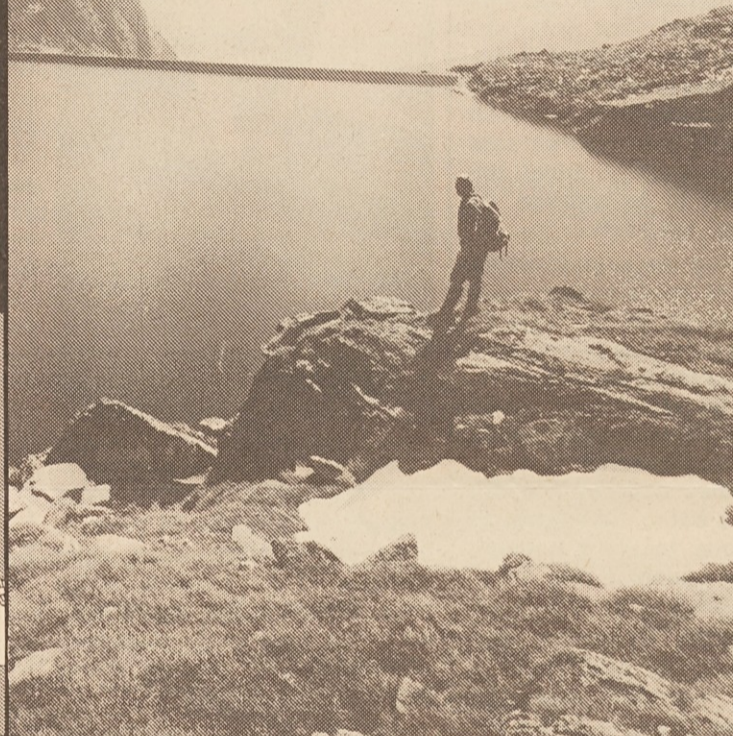
Nepričakovano se je sredi ihtenja dogodila huda nesreča. Vejica nad volkovo glavo je glasno zašumotala. Volk je napol radovedno,

VOM TAUERNGOLD ZUR WASSERKRAFT DIE KRAFTWERKSGRUPPE FRAGANT

SONDERAUSSTELLUNG DER KÄRNTNER ELEKTRIZITÄTS AG AUF DER KLAGENFURTER MESSE

kelag

JOSIP JURČIČ

deseti brat

6.

»To je zato, ker ste bili vedno v ozidju in ste se morda preveč trudili z ukom in podukom, kar seveda ne tekne zmerom tako telesu kakor duhu,« dejal je gospodar. »Ali tu pri nas na deželi imamo ves drug zrak kakor v mestu, zato boste pri nas zdravi ko riba in, ker ste mladi, ne odide vam univerza, tudi če se pogodimo s časom še za dalje.«

»Boste videli, gospod učenik,« spregovori Manica, »da pri nas ni tako dolgočasno življenje, kakorsimorda mislite in kakor se vam je na prvi pogled zdelo. Posebno ker ste ponoči prišli, niste videli, kako lepo okolico imamo. Tukaj pri nas se boste učili

lahko naravo in ljudi poznavati; zakaj po mojih mislih je malokje toliko originalnih, nevsakdanjih značajev ko v našem okrožju. Če Bog dá, privadili se boste tako našega življenja, da ostanete tudi več ko dve leti.«

»Beži no, Manica,« dejal je Marijan, ki je bil medtem kakor doma veliko pipo izvlekel in tobak napravil, ne vprašaje za nikako dovoljenje, in vstal, »mislil, da je gospod Kvas — tako se menda pišete, če sem prav razumel — ravno tak ko ti, da se mu bo ljubilo cele ure poslušati neumnega bernjavsa desetega brata ali pa Krjavlja tiste prazne kvasiti ali tiste nore pesmi peti ali kamnoseka Matijca ogledovati, kako v leščevju sedi in nič ne govori, beži! Midva bova rajši hodila rakov lovit, zajcev gonit, lisjaka čakati. Pa se bomo že še zmenili, deset je ura. Lahko noč!«

Rekši, odide Marijan. Lovre je iz vsega predomačega obnašanja mladeničevega sodil, da je najbrž Maničin ženin, dasiravno se je čudil, kako nasprotno mišljenje se vidi med njima. Ni si mogel reči, da bi mu bil mladenič povšeči, zato tudi precej za prvega ni imel pravega sočutja do njega. Bil je malo v zadregi, ko ga je gospa vprašala, kako mu kaj sosed dopade.

Govorica se je pletla še nekaj časa o raznih rečeh. Po večerji pak, katero je bila nova njegova gospodinja hitro zanj pripravila, razšla se je družina spat

»Nič hvale, dragi striček. Vam storim to uslugo z veseljem.«

Res je prinesla Zvitorepka že drugi dan močno vrv, še čisto novo. Volk jo je vzel, ovil jo okoli telesa.

»Le močno zadrignite, striček.«

Lakotnik je nategoval, da bi se bil malone preščipnil, ker ga je lomil glad, je bil že tenak, kakor pol prazna vreča.

Lakotnik je bil premagan. Že je odvezoval pas.

Lisica je šla po gozdu in nanzanjala vsakomur, ki ga je videla in srečala:

»Čujte, volk se je spreobrnil, čujte, volk je postal spokornik. Pa vas vabi in prosi, da pridete k njemu, da vas malo pouči.«

Živali so res prišle, domače in gozdne.

in Lovre je dobil prijazno sobo z razgledom na vrt. Svoje reči je našel že tam. Dasiravno truden, vendar ni šel popred spat, preden ni uredil in razložil knjig in obleke, katerega vsega blaga žalibog ni imel veliko. Izbica in pohištvo je bilo preprosto, ali Lovre še v svojem življenju ni imel tako prijaznega in prijetnega stanovanja.

Premišljeva je razne skušnje in dogodke današnjega dneva, uleže se v mehko posteljo s sladkim občutkom trudnega človeka, ki je dan preživel popolnoma zadovoljen z njegovim koncem. Komaj nekaj ur popred so ga še obhajale bridke misli, tožil je nad svojo usodo, ki mu ni dala veliko več ko revščino, ki ga je drvila že blizu od praga njegovih želja k tujim ljudem — in zdaj je bil srečen, kajti vedel je, da so ti tuji ljudje dobri. Že davno je bil odpravil svojo kratko večerno molitev, pa zaspati ni mogel, težko ga je stalo misliti nocoj na milo svojo staro mamico in na Boga; razne podobe, katere je podnevi imel pred očmi, vrstile so se mu v spominu. Zdravnik Vencelj, posamezni udje grajske družine, milo glasne besede Maničine, prelepa njena podoba — ah, kako srečen mora biti ta Marijan, ki je menda ženin njen — čudna prikazen deseti brat, njegove preročne besede — vse se je mladeniču čudno vrtelo po glavi in, ko je naposled zadremal, vezale so se mu misli v čudne, sladke sanje.

Ko se je Lovre drugo jutro zbudil, bil je velik dan.

od petka, 14. avgusta 1981

do četrtna, 20. avgusta 1981

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

PETEK, 14. avgusta 1981: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 10.00 Angleščina — 10.30 Kriva prisega — 12.10 Pazi, medved — 12.20 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 15.00 Od pola do pola — 16.00 Jacques Offenbach — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Pustolovščine Toma Sawyerja in Huckleberry Finna — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan optikum — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Derrick — 21.20 Srečanje — 22.20 Šport — 22.30 Rak — bolezen telesa — bolezen duše? — 23.30 Poročila.

SOBOTA, 15. avgusta: 10.30 Obveznost plemstva — 12.10 Marija, tebe ljubiti, je vedno moja misel — 15.05 Največja zmaga — 16.35 Super T-shirt — 17.30 Stric, kapitan — 18.00 Dvakrat sedem — 18.30 Mladi Solnograd — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Čarovniki so med nami — 21.45 Šport — 0.00 Poročila.

NEDELJA, 16. avgusta: 11.00 Ura tiska — 14.50 Avstrijski grand prix — 17.00 Hansi v vlaku — 17.10 Don in Peter — 17.15 Potovanje z Odyssejem — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Ljudska glasba — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Mirno, Bua! — 21.55 Šport — 23.40 Poročila.

PONEDELJEK, 17. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Prosim k mizi — 10.00 Angleščina — 10.30 To je bil Divji zahod — 12.55 Avtomobil za minuto — 13.00 Poročila — 15.00 Hongkong — 15.45 Krasna zabava — 16.00 Tožim — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Fauna Iberica — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Lisice — 21.55 Šport — 22.25 Poročila.

TOREK, 18. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 10.00 Angleščina — 10.30 Največja zmaga — 11.55 Očetje oblek — 12.15 Celo življenje je kemija — 13.00 Poročila — 15.00 Štirje musketiri — 16.40 Ples, boj im molitev — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Leteči čoln 121 SP — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Logika groze — 21.00 Novo od včeraj — 21.45 Trompeta — 22.30 Poročila.

SREDA, 19. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Oddaja z mišjo — 9.35 Latinščina

— 10.05 Angleščina — 10.35 Pazi se pred ljubeznijo — 11.55 Call for trance — 12.15 Logika groze — 13.00 Poročila — 15.00 Živali pred kamero — 15.45 Možje brez živcev — 16.00 Tožim — 17.00 Camping-šotor — 17.30 Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Smeh na recept — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Čas v sliki — 20.15 Indiskretno — 21.55 Šport — 23.35 Poročila.

ČETRTEK, 20. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Angleščina — 10.30 Indiskretno — 12.05 Hec nad veseljem — 12.15 Waltoni — 13.00 Poročila — 15.00 Pripravljene roke — 16.35 Tumuk-humuk — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marco — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pogled v lonček — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dvojno življenje — 21.55 Šport — 22.45 Poročila.

2

PETEK, 14. avgusta 1981: 17.55 ORF danes — 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Delfini — 21.00 Skriti profesionalci — 21.20 Politika ob petkih — 22.20 Sedem mečev maščevanja — 23.45 Poročila.

SOBOTA, 15. avgusta: 16.05 Poj z nami — 16.35 Meier Helmbrecht — 18.00 Dvakrat sedem — 18.30 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Dobro stanovanje — 20.15 Pik dama — 22.50 Vprašanja kristjana — 22.55 Zadnja ježa Daltonov — 0.30 Poročila.

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE
Petek, 14. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci pojo in igrajo za praznik — Spominjamo se.

Sobota, 15. avgusta:

07.05—07.35 „Sveti Florijan v Luni“ (igrajo gojenke gospod. strokovne šole šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu).

Nedelja, 16. avgusta:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

NEDELJA, 16. avgusta: 15.25 ORF danes — 15.30 Kjer so možje še možje — 16.55 Petit a petit — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 To je bil Divji zahod — 22.40 Chikago 1930 — 23.25 Soap — 23.50 Poročila.

PONEDELJEK, 17. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Perspektive — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dallas — 21.05 Tisti v temi — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Al-lonsanfan — 0.10 Poročila.

TOREK, 18. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Orientacija — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Kviz v rdečo-belo-rdečem — 21.03 Simpl-revue — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

SREDA, 19. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.05 Religije sveta — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Dva bogova — 23.35 Poročila.

ČETRTEK, 20. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Potovanje po Avstriji — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 E naredi U — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72565. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Borut Sommeregger. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

Ponedeljek, 17. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Iz ljudstva za ljudstvo.

Torek, 18. avgusta:

09.30—10.00 Land an der Drau — Dežela ob Dravi.

14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte — Venček slovenskih ljudskih pesmi.

Sreda, 19. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Veseli val.

Četrtek, 20. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Zapojmo in zaigramo.

1

PETEK, 14. avgusta: 17.25 Poročila — 17.30 Domači ansambli — 18.00 Obzornik — 18.10 Marx in Engels — postaje njenega življenja — 19.00 Ne prezrite — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.55 Vreme — 20.00 Vitez v modrem — 20.50 Štiridesetletniki — 21.30 V znamenju — 21.45 Nočni kino.

SOBOTA, 15. avgusta: 15.10 Poročila — 15.15 Divji deček — 15.55 Atletika za evropski pokal — 18.35 Robinovo gnezdo — 19.00 Naš kraj — 19.15 Zlata ptica — 19.20 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Za šest dobiš omloto — 21.30 Dober večer, Mišo Kovač — 22.20 TV kažipot — 22.40 Poročila.

NEDELJA, 16. avgusta 1981: 9.15 Poročila — 9.20 Sezamova ulica — 10.20 Šoferja — 11.10 Kažipot — 11.30 Narodna glasba — 12.00 Kmetijska oddaja — 14.40 Poročila — 14.45 Velika Niagara — 15.55 Atletika — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.22 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Bilo je, pa je minilo — Naše zgodbe — 21.05 Dokumentarna reportaža — 21.35 V znamenju — 21.50 Športni pregled.

PONEDELJEK, 17. avgusta: 17.40 Poročila — 17.45 Vrtec na obisku — 18.00 Mozaik kratkega filma — 18.30 Mozaik — 18.35 Obzornik — 18.45 Kontra ritem — 19.15 Risanka in radio — 19.24 TV nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Hudičevo seme — 21.10 Kulturne diagonale — 21.50 V znamenju.

TOREK, 18. avgusta: 17.55 Poročila — 18.00 Beli delfin — 18.15 Čez tri gore — 18.35 Obzornik — 18.45 Mostovi Hidak — 19.00 Knjiga — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Aktualno — 20.55 Claudine — 22.25 V znamenju.

SREDA, 19. avgusta: 17.45 Poročila — 17.50 Rdeča Zora — 18.20 Okrogli svet — 18.35 Obzornik — 18.50 Mednarodno tekmovanje mladih glasbenikov v Ženevi — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Mednarodni atletski miting — 22.00 V znamenju.

ČETRTEK, 20. avgusta: 18.05 Poročila — 18.10 Divja leta — 18.35 Obzornik

— 18.45 Edino življenje človeka — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Ples v dežju — 21.35 Miniature — 21.50 V znamenju.

2

PETEK, 14. avgusta: 17.05 Test — 17.20 Vaterpolo: Jugoslavija: ZDA — 18.15 Plavica — 18.45 Pesem, ki traja — 19.30 TVD — 20.00 Teveteka — pikova dama — 20.45 Poročila — 20.55 Zeleni kabaret — 21.25 Predstavljamo vam ...

SOBOTA, 15. avgusta: 17.40 Nogomet: Partizan: Rijeka — 19.30 TVD — 20.00 Nesmisel Apartheida — 20.50 Poročila — 21.00 Tržaški mozaik — 21.50 Športna sobota — 22.10 Glasbena oddaja.

NEDELJA, 16. avgusta: 16.00 Nedeljsko popoldne — 17.30 Bumerang — 19.00 Dokumentarna oddaja — 19.30 TVD — 19.55 Vaterpolo za pokal Tašmajdana — 20.45 Poročila — 20.55 Maščevanje človeka ribe.

PONEDELJEK, 17. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Pravljičje iz lutkarskega vozička — 18.40 Risanka — 18.45 Glasbena oddaja — 19.00 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 20.50 Poročila — 21.00 Tuja hiša.

TOREK, 18. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Otroška oddaja — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Zabava vas Shirley Baasey — 20.50 Legende danes — 21.20 Poročila — 21.30 Cortesovo morje.

SREDA, 19. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Sezamova ulica — 18.45 Amaterski studio — 19.30 TVD — 20.00 Gledališka predstava — 21.45 Poročila — 21.50 Šoferja — 22.40 Življenje knjige.

ČETRTEK, 20. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Babičin vnuk — 18.45 Zabava vas Dave Allen — 19.30 TVD — 20.00 Poletni filmski večer: Zgodba brez besed — napad na policijsko postajo — 23.00 Poročila.

Sonce je prijazno sijalo skozi njegovo okno. Čudil se je, kako da je tako trdno in dolgo spal, kar ni bila sicer njegova navada. „Ljudje si bodo mislili, da sem bogvé kak zaspanec in nemarnež,“ dejal je in naglo na noge skočil. Ura je bila že osem. Obleko je našel očejeno in pripravljeno. Hitro se opravi in odpre okno.

Zdaj šele je mogel natančneje ogledati kraj in lego gradu, svojega novega stanovanja.

Slemenice so stale na nizki višini. Vrt, z gostim sadjem preraščen, katerega je sinoči le na pol videl, razprostiral se je po rebri posebno lepo na južno stran. Precej za vrtom pa se je začel travnik ob obeh platéh malega potoka, ki se je daleč po vedno ožji dolini med vrbovimi grmi vil in bleščal v jutranjem soncu. Tudi velika samotna lipa, ki je pomorno na samem raztezala široko razraščene veje, dala se je s strani zapaziti. Konec dolgega žleba se je potok nalival v širok ribnjak, ki je bil majhnemu jezeru podoben. Na obe plati ribnjaka pa se je vzdigovala strmina, na desni strani gosto preraščena, na levi pa gola, kamenita tja do vasice, ki se je, na vzvišenini stojé, okolici kaj lepo podajala. Med gradom in vasjó je bila majhna podružna cerkva z ograjenim pokopališčem, katero so bili nekdanji slemeniški gospodje postavili. Proti vzhodu čez vrt in čez travnik pak je Kvas videl posamno večje domovje; vendar, ker je stalo tik hoste in se ni veliko videlo iz

drevja, zato ni mogel razsoditi, ali je hiša premožnega kmečkega moža ali pa gradič. Visoki macesni in redno nasajene lipe so kazale na gradič. To je bil Polesek. Ko je tako skozi okno gledal, zapazil je desetega brata, bosega in opravljenega ko včeraj, ki je izza konjskih hlevov prignal konja, katerega je on včeraj jezdil. Imel je veliko batino v roki in, ker je konj počasno stopal, usipaval ga je neusmiljeno prek reber po dolgem. Prišedši mimo okna, je zagledal Kvasa, namežikal z očmi, na čuden smeh široka usta raztegnil in zavpil: „Dali so mi gospod, da bom zver tiral Peharčku nazaj, hi! Pa ta božja stvar tako hodi ko polž na vlaku. Krjavlju jo bom dal na popravo, takole!“ Pri zadnji besedi zopet loputne z gorjačo po konju. Kvas ni vedel, ali bi se smejal ali jezil nad neusmiljenim človekom, katerega je še nekaj časa z očmi lovil.

Stara hišna je pokukala v izbico in, vidé, da je vstal, poklicala ga je k zajtrku, ki mu ga je na mizo postavila. Obenem mu je pravila, da so drugi že zunaj, „gospod pri ljudeh, ki češplje tresejo na gornjem vrtu, gospa na sušilni jami in gospica doli po vrtu hodijo.“

Četrto ure potem je bil tudi Kvas na vrtu. Naproti mu pride Manica. Danes se mu je še veliko lepša zdela. Voščil ji je dobro jutro in ona ga je vprašala, kako mu kaj dopada na Slemenicah, kako je kaj spal in druge čisto navadne reči, na katere je Lovre

rajši odgovarjal ko dostikrat na še tako važne. Precej pri tem razgovoru pak je čutil, da ima gospodična nekaj v sebi, kar jo veliko više postavlja, in ravno zato je bilo vse njegovo obnašanje skoro nekako boječe. Gospodična je to menda sprevidela, kajti govorila je z njim kakor s starim znancem prosto in domače.

Ob to prijetno družčino pripravi Kvasa človek, ki mu je bil do zdaj še neznan, ki je pa naravnost iz grada prišel in je moral biti torej domač.

„Glejte, tu prihaja naš stric Dolef,“ reče Manica in, ko se je mož približal, dejala je: „Stric, to so gospod Kvas, naš učenik.“

Novi prišlec je bil precej priletan in suh ko sama kost. Po vsem svojem zunanem opravku ni bil nikakor podoben, da bi bil ud grajske družine. Po špičastem koščenem obradku so rasle zapuščene in zastarane ščetine, katere so zmršene in nerazčesane pričale, da je lastnik imel jih samo zato, ker je bil prezanemarjen, da bi jih bil obril. Čelo vrh globoko ležečih, mročih oči bilo je visoko pa nagrbančeno, kolikor se je dalo razvideti izpod nekaj belega; zdaj pa orumenelega raztlačenelega slamnika in ravno tako razkuštranih, sem ter tja že osivelih, dolgih las. Obleka ni določila, ali je gospod Dolef star krojač ali rokodelski popotnik, kakršnega na veliki cesti srečaš z uprašeno culo na plečih, ali drugi deseti brat. (Dalje prihodnjič)

Koroški skavti so taborili

Kakor vsako leto, tako so se tudi letos zbrali slovenski koroški skavti (SKS) k svojemu tradicionalnemu desetdnevnu taborjenju.

V petek, 17. julija, dopoldne so se vsi, ki so se odločili sodelovati na tem taborjenju zbrali pred Šoštarjevo gostilno v Globasnici, da bi krenili na poiskani prostor, ki leži nad Lesičjako vo vasjo. Tisti, ki so že dalj časa vključeni v SKS, so se dokaj hitro znašli med svojimi starimi prijatelji, nekateri pa so kar zadržano stali ob strani in opazovali razigranost drugih.

Pozno dopoldne je šlo s prtljago in drugo »navleko« po hribu navzgor na Komarjevo domačijo.

Ko smo dospeli na določen kraj, se nam je odprl prekrasen pogled na vso Podjuno: preko Pliberške kotline nas je vabil Sv. Danijel, onstran Drave nas je pozdravljala Svinška planina, za Dobro vasjo pa se je razprostiralo Tinjsko polje.

Po majhnem okrepčilu smo morali pošteno prijeti za delo, saj je bilo treba poskrbeti za ležišče, pospraviti potrebščine na varno in postaviti ostale naprave tabora kot: kuhinjo, oltar, jamo za odpadke, stranišče itd.

Ker je bilo letos kar 45 udeležencev, predvsem pa zelo mladih, so nam pomagali vaščani, da smo hitro pokosili travo in postavili šotore.

Po letih je v letošnjem letu spet oživila skupina iz Šmihela. Iz Pliberka sta prišli dve skupini, Celovec pa so zastopali dve fantovski in ena dekliška skupina.

V soboto so skavti in skavtinja postavili še jambor in oltar. Po prosti, oddihu in integraciji namenjeni nedelji, smo napravili v ponedeljek popoldansko igro o prvi pomoči, ki jo je pripravil in sam vodil nekdanji vodja prvega slovenskega taborjenja (1972) zdravnik dr. Franc Wutti. Igra je bila zasnovana v obliki tekmovanja, tako, da se je vsaka skupina čim bolj potrudila razvozlati naloge kot: rešiti ranjenca z zlomljeno nogo, poškodovano roko, poskrbeti za prvo pomoč pri kačjem piku, šoku itd. Torej je bil ves v znamenju športa. Skupine so medseboj tekmovali za točke v teku (štafeta), v teku z žogo v slalomu in risanju; tu je morala vsaka skupina biti čim bolj kreativna, saj je bilo treba napraviti podobo (motiv), pri čemer je vsak član skupine smel napraviti le črto, krog ali piko. Odločitve pa so prišle šele z igrami »med dvema ognjema«.

Zvečer ob tabornem ognju pa smo zmagovalce počastili kar po olimpijsko: z lesenimi kolajnami in pokali, ki so jih napravili sami.

V sredo smo napravili prvi (poldnevni) izlet, po stari romarski poti k Sv. Šimanu, kamor so že od nekdaj hodili prosit kmetje za dež. Ker je bila cerkev zaklenjena, smo obhajali sv. mašo kar zunaj na prostem, kar je tudi najbolj skavtsko.

Kot višek letošnjega taborjenja smo si izmislili nočno igro,

ki jo je moralo vodstvo pripraviti. Šlo je namreč za satelit, ki naj bi padel pozno ponoči v bližini našega tabora na zemljo. Kot je nanoslo, so nam prišli ob pravem času na pomoč Američani-Slovenci, ki so gostovali tisti teden na Koroškem. Takoj smo jih vpregli v naše namene, da so »nam« kot znanstveniki in astronomi NASA, zlasti pa še mlajšim razložili, zakaj so prišli v tabor (nobeden, razen

vodstva ni vedel, da gre pri njih za goste iz Amerike). Zelo nape-to so sledili izjavam teh tujcev. Ob enih zjutraj pa je začelo pokati na vseh koncih in krajih tabora. Vse je tekalo križem kražem, dokler se nismo končno vsi zbrali pod dogovorno lipo. Preko (kratkih valov in valov srednje dolžine) radia smo vzpostavili zvezo s postojanko v Houstonu. Po navodilih naših »znanstvenikov« smo v strahu in v mesečini pričeli po vseh

štirih, po trebuhu in po kolenih iskati satelit, za katerega je bila razpisana visoka nagrada. Igra je potekala tako realistično, da nekateri še potem, ko smo razdelili »vsebino« satelita (sladkarije), niso mogli prav verjeti, da je bila to »le« igra.

V četrtek je bil na sporedu celodnevni izlet na Peco. Preko večkega stanu planine smo se počasi bližali vrhu. Ob prelepem sončnem vremenu smo se nau-

starše in obiskovalce ter orisal smisel in važnost skavtske ideje v današnjem času. Prefekt Tone Levstik pa je simbolično povezal nekaj misli o lipi, pod katero so se vsi zbrali: kot lipa, star simbol slovenstva, naj bi tudi vsi navzoči »pognali« močne korenine in se zasadili v svojem začrtanem ozemlju.

Med sv. mašo, ki jo je bral duhovni vodja, prefekt Jože Andolšek, so se vršile obljube. Tako se je družina SKS povečala za 14 članov.

Ponedeljek je bil dan pospravljanja in odhoda. Potem, ko je bil tabor odprt, prtljaga spravljena na tovornjaku, se je predsednik zahvalil vsem za pridno sodelovanje in naznanil zmagovalce pri zbiranju točk (dežurstvo, pospravljanje šotorov, disciplina idr.)

1. mesto je zasedla skupina **Polži** (Celovec II) s 41 točkami.

2. in 3. mesto je zasedla skupina **Črvi** (Šmihel) in **Viski** (Pliberk II) s 40 točkami.

4. mesto je zasedla skupina **Levi** (Pliberk I) s 35 točkami.

5. in 6. mesto sta si delili skupini **Čebele** (Celovec I — dekleta in **Bacili** (Celovec II — fantje vsaka po 33 točk).

S pesmijo slovesa smo se pod lipo drug od drugega poslovili v hvaležnosti, da smo smeli preživeti skupaj nekaj lepih trenutkov, da smo mogli vzpostaviti nova prijateljstva, ki nas bodo (vsaj upajmo) za zmeraj medseboj vezala. V težkih trenutkih razhoda smo se razšli v upanju na novo svidenje na 3. zamejskem džemboreju naslednjega leta.

Franc

ŠPORT

Neodločen rezultat:

Hobel poskrbel za oba gola

Slovenski atletski klub je minulo nedeljo gostoval v Annabichlu. Čeprav je bila tekma že dopoldan, se je zbralo veliko prijateljev nogometa, predvsem so to bili navijači slovenske enajsterice. Hoteli so videti zmago SAK-a. Nekoliko razočarani so bili gledalci, ko so po 90 minutah zapuščali igrišče ASV. Slovenska enajsterica je ponovno dosegla »le« neodločen rezultat. Res je SAK razočaral — ne zaradi rezultata — posamezni igralci so pozabili na tisto, kar je v nogometu morda najbolj važno, pozabili so na disciplino.

Tekma proti enajsterici ASV se je začela odlično. Slovenski atletski klub je celo tekmo imel terensko premoč, napadalci so imeli nešteto možnosti. Slo-

venska enajsterica je bila za nasprotnika, skoraj bi lahko rekli za številko prevelika, vseeno pa zadetka sprva ni bilo.

Med najboljšimi: Polanšek

Prvi polčas sta moštvi končali brez zadetka, 0:0. V drugem polčasu je vstopil v igro Hobel, ki je zamenjal Perča. Hobel, ki je že proti Dobrli vasi dokazal, da je trenutno najboljši napadalec SAK-a, je tudi tokrat poskrbel za prijetno presenečenje. Preden je omenjeni igralec vstopil v igro, je v napadu bil nevaren za nasprotnika le Justin Polanšek, ki pa tokrat ni imel pravega soigralca. Predvsem je razočaral Velik, ki mu ta dan ni uspelo prav nič.

Komaj sta moštvi zamenjali strani, že je Hobel poskrbel za vodstvo slovenske enajsterice. Po zadetku je SAK še bolj pritiskal in ravno v tej fazi je nasprotnik izenačil. Toda sloven-

ski nogometaši se niso zadovoljili z neodločenim rezultatom. Po prekrasnih soloakcijah najboljšega igralca tega srečanja — Polanška, je Hobel drugič zatresel nasprotnikovo mrežo. Vesele je bilo veliko, do konca tekme je bilo le še nekaj minut. V teh zadnjih minutah se je težko poškodoval kapetan SAK-a Lampichler, moral je zapustiti igrišče, namesto njega je igral Luschnig. Verjetno je to bil tudi vzrok, da se je tekma končala 2:2. Obrambni igralci, ki so igrali pod vodstvom Lampichlerja zelo dobro, so v zadnjih minutah pozabili na obrambo in se »specializirali« na napad — čeprav je SAK vodil 2:1! ASV je izenačil.

Tekma se je končala 2:2 neodločeno, igralci Annabichla so bili zelo veseli rezultata, SAK-ovci pa nekoliko manj. Vsekakor pa je treba reči, da je igra slovenskih nogometašev zelo dobra, da pa v nogometu ne zmaga vedno tisti, ki je boljši, pa tudi vemo.

Postava: Ahlin, Perč (Hobel), Woschitz, Lampichler (Luschnig), Drnovšek, Babšek, Kreutz, Zablatnik, Fera, Velik, Polanšek.

Težko poškodovan: Lampichler

Po prvi tekmi v podjunski skupini:

Sele premagale Metlovo

Nogometno moštvo DSG Sele je ob koncu minule sezone bilo uvrščeno v zgornji polovici lestvice. Letos so se Selani odločili, da bodo tekmovali v podjunski skupini. Prvo prvenstveno tekmo so odigrali minulo nedeljo na Metlovi. Vsekakor je selska enajsterica presenetila. Nekaj standardnih igralcev je bilo poškodovanih, tako Selani niso nastopili z najmočnejšo ekipo.

Moštvo Selanov pod vodstvom Karlja Pristovnika je tekmo pričelo zelo previdno. Dobro organizirana obramba je uničila vse možnosti metlovčanov. Polagoma pa so prevzeli krmilo Selani. Sledile so lepe akcije, toda sprva nogometašem iz Sel ni uspelo zatresti nasprotnikove mreže. Nekaj minut pred koncem prvega polčasa pa je Nanti Travnik povedel na 1:0 za Selane.

S tem rezultatom sta moštvi zamenjali strani, Selani so v prvih minutah drugega polčasa nekoliko popustili, nasprotnik je izenačil. Po tem zadetku je igra postala hitrejša in zanimivejša, na obeh straneh so napadalci imeli najlepše priložnosti. V 60 minuti je rešila Selane prečka, toda že v protinapadu je ponovno Nanti Travnik poskrbel za vodstvo svojega moštva. Po krasni soloakciji je izigral vratarja in premišljeno »poslal« žogo čez črto.

Po zadetku so metlovčani močno pritiskali, toda selska

obramba je stala na pravem mestu. V protinapadu pa so Selani zvišali rezultat na 3:1. Zopet je bil Nanti Travnik »odgovoren« za zadetek. Izigral je nekaj obrambnih igralcev Metlove, žogo je podal Hriberniku, ta pa je zatresel nasprotnikovo mrežo. Najboljša igralca selske enajsterice sta bila Nanti Olip in mladi Nanti Travnik. Treba je pohvaliti celotno moštvo, ki se je borilo do konca srečanja.

Postava: Mareč, St. Olip, Pristovnik, Kelih, Čertov, Andi Dovjak, Franc Dovjak, Nanti Olip, Oraže, Travnik (Ogris), Hribernik.

Tekme SAK na Košatovem igrišču v Celovcu

v soboto, 15. avgusta 1981, ob 15.45
SAK pod 23 — Mostič pod 23
in ob 17.30
SAK I — Mostič I

Tekme DSG Sele na igrišču v Selah

v nedeljo, 16. avgusta 1981, ob 16. uri
Sele 23 — Labot 23
in ob 18. uri
Sele I — Labot I